

DET KONGELIGE BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENT

Statsråden

Barneombudet
Pb. 8889 Youngstorget
0028 OSLO

Deres ref
21/00309

Vår ref
21/46-

Dato
16. april 2021

Planmessig og målrettet arbeid for barn og unge

Jeg takker for brev fra barneombudet av 18. mars der det bes om en helhetlig og tverrsektoriell tiltaksplan for barn og unge. Brevet er også sendt til Statsministerens kontor og i kopi til Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kulturdepartementet. Jeg svarer på vegne av regjeringen.

Først av alt vil jeg si at jeg støtter barneombudets bekymring for hvilke konsekvenser pandemien har fått for barn og unge både på kort og lang sikt. Regjeringen har derfor fortløpende vurdert hva som kan bidra til å gjøre situasjonen bedre for barn og unge, som videre har utløst tiltak i de ulike krisepakkenes.

Vi har hele tiden jobbet planmessig og målrettet for å ivareta sårbare barn og unge under pandemien. Regjeringen nedsatte tidlig en egen koordineringsgruppe på direktoratsnivå for å følge med på det samlede tjenestetilbudet til sårbare barn og unge og for å sikre at problemstillinger av relevans for disse ble drøftet og håndtert på tvers av sektorene. Som kjent rapporterer denne gruppen jevnlig til meg, og har så langt levert 12 rapporter. Rapportene fra koordineringsgruppen har bidratt til å gi et viktig kunnskapsgrunnlag for regjeringen i håndteringen av pandemien. Gruppen har også kommet med anbefalinger som har vært et viktig kunnskapsgrunnlag i vurdering av tiltakene underveis i pandemien.

Regjeringen slo tidlig fast at barn og unge skal prioriteres, og det er siden tydeliggjort i planverket for håndtering av pandemien at barn og unge skal ha så lav tiltaksbyrde som mulig og at tjenestene til barn og unge skal skjermes så langt det er mulig og smittevern faglig forsvarlig.

Den gjennomgående anbefalingen fra koordineringsgruppen er at det viktigste tiltaket for sårbare barn og unge er at det ordinære tjenestetilbudet er åpent og tilgjengelig. Dette har regjeringen kommunisert tydelig til kommunene. Kommunene har under pandemien vært i en svært krevende situasjon, og regjeringen har vært tydelige overfor kommunene om at alle

nødvendige utgifter knyttet til koronapandemien vil bli kompensert. Kommunesektoren fikk i 2020 om lag 18 milliarder kroner i ekstra overføringer begrunnet i koronapandemien. I 2021 er det bevilget koronamidler til kommunesektoren på nær 16 milliarder kroner. Dette inkluderer 1,9 milliarder kroner som er gitt som en særskilt kompensasjon for skattesvikten i 2020.

Regjeringen har hele tiden vært tydelig på at barn og unge med særlige behov som ikke kan ivaretas når lokalene i barnehagen, skolen eller skolefritidsordningen er stengt eller har redusert åpnings- eller oppholdstid, skal ha et fysisk tilbud i barnehagen eller skolen/SFO. Fra 16. april i fjor ble regelverket endret fra "særlige omsorgsbehov" til "særlige behov" for nettopp å fange opp en større gruppe sårbare og utsatte barn og unge.

I 2020 innførte regjeringen flere tiltak for å hjelpe sårbare grupper, og vi styrker innsatsen i 2021. Senest den 23. februar vedtok Stortinget en rekke tiltak som vil bidra til å forsterke innsatsen for sårbare grupper under koronapandemien. Dette omfatter blant annet 500 mill. kroner til kommunene til nye og utvidede sommerskoletilbud for elever i grunnskolen, for å bidra til å ta igjen tapt progresjon, 100 millioner kroner til barne- og ungdomspsykiatrien, 20 mill. kroner til sosiale lavterskeltilbud for studenter og 20 mill. kroner til utstyrssentraler. I 2021 er det bevilget koronamidler til kommunesektoren på nær 16 milliarder kroner. Dette har gjort det mulig for kommunene å prioritere gode barnehager, kunnskap i skolen og kvalitet i helse- og omsorgstjenestene også under pandemien. Vi har i arbeidet med håndteringen av pandemien hatt tett kontakt mellom regjeringen og kommunene, og det er vi helt avhengige av å ha også framover.

I gjenåpningen av samfunnet vil barn og unge prioriteres først, men selv med vaksiner og gjenåpning vet vi at en del barn, unge og familier kommer til å ha det utfordrende i lang tid framover. Regjeringen har bedt en ekspertgruppe ledet av psykolog Peder Kjøs om å se på konsekvensene pandemien har for folks psykiske helse og rusbruk. Vi er også i gang med å vurdere nærmere langsiktige konsekvenser av pandemien og smitteverntiltakene for barn og unge, inkludert konsekvenser for relasjoner i familien og vi vil se på behov for tiltak. Tiltak for å bøte på konsekvensene av pandemien vil vi komme tilbake til blant annet i revidert nasjonalbudsjett for 2021.

Barn og unges medvirkning er noe vi må jobbe kontinuerlig med å bli bedre til. Koordineringsgruppen som ble nedsatt for å følge med på tjenestetilbudet til sårbare barn og unge under pandemien, har blant annet sett nærmere på ungdoms medvirkning i kommunene under pandemien og funnet at koronasituasjonen har påvirket driften av mange ungdomsråd. Jeg har i brev til alle landets kommuner av 18. mars 2021 oppfordret kommunene til å jobbe med medvirkning også under pandemien.

Med hilsen

Kjell Ingolf Ropstad

Kopi

Helse- og omsorgsdepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kulturdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Statsministerens kontor

